

UNIVERZITET U BEOGRADU
FAKULTET ZA SPECIJALNU
EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF SPECIAL EDUCATION
AND REHABILITATION

11.

MEĐUNARODNI
NAUČNI SKUP
„SPECIJALNA
EDUKACIJA I
REHABILITACIJA
DANAS”

11th

INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE
“SPECIAL
EDUCATION AND
REHABILITATION
TODAY”

ZBORNİK RADOVA

PROCEEDINGS

Beograd, Srbija
29-30. oktobar 2021.

Belgrade, Serbia
October, 29-30th, 2021

UNIVERZITET U BEOGRADU – FAKULTET ZA
SPECIJALNU EDUKACIJU I REHABILITACIJU

UNIVERSITY OF BELGRADE – FACULTY OF
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION

11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29–30. oktobar 2021. godine

Zbornik radova

11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29–30th, 2021

Proceedings

**11. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUP
SPECIJALNA EDUKACIJA I REHABILITACIJA DANAS
Beograd, 29-30. oktobar 2021. godine
Zbornik radova**

**11th INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
SPECIAL EDUCATION AND REHABILITATION TODAY
Belgrade, October, 29-30th, 2021
Proceedings**

IZDAVAČ / PUBLISHER

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju
University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation

ZA IZDAVAČA / FOR PUBLISHER

Prof. dr Gordana Odović, v.d. dekana

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK / EDITOR-IN-CHIEF

Prof. dr Branka Jablan

UREDNICI / EDITORS

Prof. dr Irena Stojković
Doc. dr Bojan Dučić
Doc. dr Ksenija Stanimirov

RECENZENTI / REVIEWERS

Prof. dr Sonja Alimović
Sveučilište u Zagrebu – Edukacijsko rehabilitacijski fakultet, Zagreb, Hrvatska
Doc. dr Ingrid Žolgar Jerković
Univerzitet u Ljubljani – Pedagoški fakultet Ljubljana, Slovenija
Prof. dr Vesna Vučinić, prof. dr Goran Jovanić, doc. dr Aleksandra Pavlović
Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju

LEKTURA I KOREKTURA / PROOFREADING AND CORRECTION

Maja Ivančević Otanjac, predavač

DIZAJN I OBRADA / DESIGN AND PROCESSING

Biljana Krsić
Mr Boris Petrović
Zoran Jovanković

Zbornik radova biće publikovan u elektronskom obliku

Proceedings will be published in electronic format

Tiraž / Circulation: 200

ISBN 978-86-6203-150-1

IZAZOVI U PROCENI RIZIKA RECIDIVIZMA OSUĐENIH NA ZATVORSKU KAZNU

Vera Petrović**, Goran Jovanić

Univerzitet u Beogradu – Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Srbija

Uvod: Procena rizika recidivizma je najvažniji segment rada u zatvorskom sistemu, jer se svaka intervencija zasniva na njenim rezultatima. Procena rizika recidivizma omogućava adekvatno klasifikovanje osuđenih i primenu intervencija koje podižu nivo javne bezbednosti, umanjuju brojnost zatvorske populacije kao i troškove koji se ulažu u proces izvršenja kazne.

Cilj: Cilj ovog rada je analiza dostupnih istraživanja o instrumentima za procenu rizika recidivizma, koji su u upotrebi sa zatvorskom populacijom, a koji se odnose na pouzdanost, objektivnost, prediktivnu validnost i subjektivnost instrumenata.

Metod: Za potrebe uvida u relevantne naučne izvore, korišćena je pretraga elektronskih bibliografskih baza: KOBSON, Google Scholar, ResearchGate.

Rezultati: Analizom dostupnih radova utvrđeno je da je u upotrebi više od sto instrumenata procene, od kojih je preko šezdeset razvijeno i primenjuje se u Sjedinjenim Američkim Državama. Postoje nekonzistentni rezultati koji se odnose na pouzdanost, objektivnost, prediktivnu validnost i subjektivnost instrumenata procene. Dobijeni rezultati su posledica postojanja velikog broja instrumenata koji se razlikuju prema obimu, faktorima koji se procenjuju, bodovanju pojedinačnih kriminogenih potreba i faze izvršenja kazne u kojoj se primenjuju. Dodatno, nekonzistentni rezultati su posledica neadekvatne obuke procenjivača i primene instrumenata na populaciji prestupnika na kojoj nisu validirani.

Zaključak: Iako se procena rizika recidivizma osuđenih na zatvorsku kaznu tokom vremena razvijala, uvažavajući naučna saznanja, i dalje postoje problemi u praksi. Iz tog razloga, neophodno je nastaviti istraživanja u ovoj oblasti, kako bi nedostaci procene bili svedeni na minimum. U suprotnom, neadekvatna procena bi doprinela neadekvatnoj klasifikaciji osuđenih. Takva situacija bi dovela do primene tretmana koji, u konkretnom slučaju, nije prilagođen rizicima, kapacitetima i potrebama, što bi potencijalno rezultovalo povećanjem recidivizma.

Cljučne reči: instrumenti procene, rizik recidivizma, recidivizam, zatvor

** verapetrovic@fasper.bg.ac.rs

UVOD

Procena rizika recidivizma predstavlja ključni segment kreiranja programa postupanja sa zatvorskom populacijom. Primarni razlog neefektivnosti programa penalnog tretmana je neadekvatna procena rizika (Austin, 2006), na osnovu koje se donose odluke o vrsti i intenzitetu tretmana koji treba primeniti (Davidson et al., 2015). Stoga je veoma važno korišćenje instrumenata procene koji treba da omoguće adekvatno razvrstavanje prestupnika prema nivou rizika i identifikovanje kriminogenih potreba i prestupnika kojima je najpotrebnija intervencija (Latesa & Lovins, 2010). Instrumenti treba da smanje pristrasnost, omoguće adekvatno korišćenje resursa i utiču na povećanje javne bezbednosti.

Procene bazirane na korišćenju instrumenta su strukturirane i empirijski potvrđene (Bonta, 2002; Svalin & Levander, 2020; Werth, 2019). Većina instrumenata kombinuje statičke i dinamičke faktore rizika (James, 2018). Ukupan skor koji se dobija numeričkom ocenom faktora rizika, je osnov klasifikacije u kategorije rizika, koje bi trebalo statistički značajno da se razlikuju po verovatnoći recidivizma (James, 2018; Maurutto & Hanah-Moffat, 2007). Međutim, treba imati u vidu da će uvek postojati određen broj lažno pozitivnih i lažno negativnih rezultata (Bonta, 2000; Lloyd et al., 2020; Picard-Fritsche et al., 2017), a primenom najpouzdanijih instrumenata može se očekivati tačnost procene oko 70% (Latesa & Lovins, 2010). Iako su istraživanja koja se bave instrumentima procene rizika recidivizma, u velikoj meri zastupljena u svetskoj literaturi, uočeno je postojanje nekonzistentnosti dobijenih rezultata što ukazuje na potrebu za daljim usavršavanjem ovog procesa.

CILJ RADA

Cilj rada je analiza dostupnih istraživanja o instrumentima procene rizika recidivizma, koji su u upotrebi sa zatvorskom populacijom, a koji se odnose na pouzdanost, objektivnost, prediktivnu validnost i subjektivnost.

METOD RADA

Za potrebe uvida u relevantne naučne izvore, korišćena je pretraga elektronskih bibliografskih baza: KOBSON, Google Scholar, ResearchGate. Pri pretrazi su korišćene sledeće ključne reči: instrumenti procene, rizik recidivizma, recidivizam, osuđeni, zatvor.

REZULTATI SA DISKUSIJOM

Jedna od karakteristika koja je značajna za instrumente procene je da njihova korisnost bude potvrđena na populaciji prestupnika na kojoj će se koristiti (Austin, 2006; Flores et al., 2006; Latesa & Lovins, 2010; Sandbukt et al., 2020), jer instrumenti nemaju pouzdanost i validnost koje se mogu preneti u različite populacije i okruženja (Desmarais et al., 2016; Picard-Fritsche et al., 2017). Međutim, neretko

se dešava da se kupuju ili preuzimaju instrumenti koji su razvijeni na uzorcima prestupnika koji se razlikuju u odnosu na ključne karakteristike, kao što su pol, rasa, učinjeno krivično delo i mnoge druge (Austin, 2006), što dovodi u pitanje rezultate procene.

Karakteristika koje je značajna, ali često zanemarena, jeste da instrumenti treba da budu posebno normirani za mušku i žensku populaciju, jer će, ukoliko se testiraju na celokupnoj zatvorskoj populaciji, pogrešno klasifikovati žene (Austin, 2006). Dodatno se ističe neophodnost uvažavanja specifičnosti rase (Johnson & Hardyman, 2004). Neprihvatanje specifičnosti pola i rase može ugroziti pouzdanost i validnost instrumenata procene rizika (Maurutto & Hanah-Moffat, 2007). Otkrivanje rasnih razlika u prediktivnoj validnosti instrumenta ukazuje da on nije prikladan, dok korelacije između faktora rizika i rase mogu ukazivati na potrebu revizije instrumenta (Picard-Fritsche et al., 2017).

Osoblje koje vrši procenu mora biti adekvatno obučeno za primenu instrumenta (Public Safety Performance Project, 2011). Obuka za primenu instrumenta utiče na pouzdanost ocenjivača (Casey et al., 2014), stoga efikasna i kontinuirana obuka doprinosi da svi na isti način razumeju kriterijume i da poseduju veštine za dosledno korišćenje instrumenta, te se na taj način mogu minimizirati odstupanja prilikom procene (Casey et al., 2014). Ostin i saradnici (Austin et al., 2003) su sproveli istraživanje u kojem je ispitivana procena pouzdanosti ocenjivača primenom *Level of Service Inventory – Revised (LSI-R)* instrumenta, 2000. godine, u Pensilvaniji. Rezultati pokazuju da je prilikom prve procene bilo 73% visokorizičnih; 23% srednerizičnih i 4% niskorizičnih osuđenih. U drugoj proceni, bilo je 65% visokorizičnih; 28% srednerizičnih i 7% niskorizičnih osuđenih. Saglasnost ocenjivača je postojala u 71% slučajeva, a razlike su postojale samo u jednom nivou rizika. Dodatno, pouzdanost pojedinačnih ajtema se kretala od 53 do 96%. Kod 18 od 54 ajtema, pouzdanost je bila na ili iznad praga od 80%, pri čemu su statički faktori bili najdoslednije ocenjeni. Rezultati su pokazali da je u 60% slučajeva razlika nastala jer se procena dva ocenjivača značajno razlikuje, što ukazuje da različiti nivoi rizika nisu rezultat razlika u jednoj ili dve stavke (Austin et al., 2003). Dve godine kasnije, isti autori (Austin et al., 2003) su sproveli drugu studiju, na uzorku od 156 osuđenih. U odnosu na prvu studiju, osoblje je dobilo dodatnu obuku za primenu instrumenta, a vreme između prve i druge procene je bilo skraćeno. U okviru ove studije, slaganje ocenjivača na pragu ili iznad 80%, postojalo je za 34 stavke, a saglasnost ispitivača je povećana na 88%. Ipak ajtemi koji zahtevaju viši nivo subjektivnosti i dalje su bili nedovoljno pouzdani. Rezultati ukazuju da je moguće povećati pouzdanost ocenjivača ako se sprovede dodatna obuka (Austin et al., 2003). Značaj obuke navode i drugi (Latesa & Lovins, 2010), ističući da osoblje često nije adekvatno obučeno za primenu instrumenta, ili se ona vrši samo kada se u korektivnu praksu uvodi novi instrument, a svi novi zaposleni se obučavaju učenjem od starijeg osoblja. Rezultat ovakve prakse je da pouzdanost dobijenih podataka opada, što rezultate čini nedovoljno relevantnim (Latesa & Lovins, 2010).

Instrumenti procene rizika treba da se sastoje od empirijski potvrđenih statičkih i dinamičkih faktora rizika, pri čemu su dinamički faktori snažniji prediktori

recidivizma, jer identifikuju promene koje su nastale kod prestupnika (Austin, 2006). Obuhvatom statičkih faktora obezbeđuje se inicijalna procena rizika, što je dokumentovano primenom dva instrumenta druge generacije (*Static 99 i Violence Risk Scale – Sexual Offender Version*) (Olver & Wong, 2011). Međutim, prediktivna validnost instrumenata se smanjuje paralelno sa nastankom pozitivnih ili negativnih promena kod prestupnika (Olver & Wong, 2011).

Saglasnost ocenjivača je važan parametar za donošenje zaključaka koji se odnose na procenu dinamičkih faktora. Ako različiti ispitivači ne ocene jednako isti ajtem, ne može se tvrditi da su dobijeni rezultati dosledna mera ponašanja ili osobine koje se procenjuje (Rufino et al., 2011). Pouzdanost treba utvrditi pre nego što se ispita prediktivna validnost, jer instrument koji nije pouzdan ne može biti validan (Austin, 2006; Baird, 2009). U istraživanju na 133 muškarca koji su otpušteni iz zatvora u Teksasu, podaci ukazuju na odličnu pouzdanost (0,98) *LSI-R* instrumenta. Pouzdanost za podskale se kretala od 0,45 (uslovi stanovanja) do 1,00, odnosno od 0,27 do 1,00 kada je procena vršena u zajednici (Morgan et al., 2013). Prilikom procene u zajednici, veći broj podskala je imao sporazum ocenjivača ispod 0,80 i to: finansije; uslovi stanovanja; slobodno vreme; prijatelji; alkohol i droga i stavovi (Morgan et al., 2013).

Istraživanje u kome je učestvovalo devet doktoranata kliničke psihologije, obučenih za primenu dva instrumenta za procenu rizika recidivizma (*The Psychopathy Checklist – Revised (PCL-R)* i *Historical Clinical and Risk Management – 20 (HCR-20)*), imalo je za cilj procenu stepena subjektivnosti ajtema i korisnosti uputstva. Rezultati su pokazali da postoji umerena do visoka negativna korelacija između saglasnosti ocenjivača po pitanju subjektivnosti pojedinih ajtema kao i po pitanju korisnosti smernica za bodovanje (Rufino et al., 2011). Zaključeno je da su ajtemi na podskali kojom se procenjuju statički faktori manje podložni davanju subjektivne ocene, od onih koji se nalaze u okviru kliničke i skale upravljanja rizikom. Stoga kliničke i skale upravljanja rizikom mogu biti loše u pogledu prediktivne validnosti (Rufino et al., 2011).

Usklađivanje intenziteta tretmana sa nivoom rizika se komplikuje paralelno sa razvojem velikog broja instrumenata procene. Iako, procena različitim instrumentima treba da doprinese dobijanju što pouzdanijih rezultata, neretko to nije slučaj (Vrieze & Grove, 2010). Jedan od razloga za neslaganje može biti činjenica da se trenutno u praksi koristi preko sto instrumenata, koji prestupnike dele u tri ili pet kategorija rizika. Kako ne postoje prihvaćeni standardi koji povezuju oznake kategorija rizika sa određenim značenjima, kao što su stope recidivizma, psihičke osobine ili potrebe za lečenjem, dešava se da postoje značajne razlike u uočenim stopama recidivizma za prestupnike kojima je ista oznaka rizika dodeljena primenom različitih instrumenata (Hanson et al., 2016). Imajući sve ovo u vidu, instrumenti procene treba da sadrže mere za pet empirijski utemeljenih nivoa rizika. Na taj način se povećava verovatnoća da će prestupnik dobiti adekvatne usluge i nadzor, bez obzira na korišćeni instrument procene (Hanson et al., 2017).

Prilikom konstrukcije instrumenata procene, nakon utvrđivanja faktora rizika koji su statistički značajno povezani sa recidivizmom (Werth, 2019), potrebno je,

odrediti težinu svakog faktora (Picard-Fritsche et al., 2017). Najjednostavniji model (Burgess model) se zasniva na dodeljivanju jednog poena ako je faktor prisutan, ili nula, ako je odsutan. Drugi metod koristi napredne statističke tehnike za dodeljivanje različitih težina faktorima (Bonta, 2000), u odnosu na vezu sa ishodom koji se meri (Picard-Fritsche et al., 2017). Iako pojedini autori navode da rezultati istraživanja ne favorizuju jedan pristup u odnosu na drugi (Bonta, 2000), ima i suprotnih stanovišta.

Wisconsin je primer instrumenta u kome se dodeljuju različite težine faktorima, pa tako osuda za nasilno krivično delo u poslednjih pet godina se boduje sa 15 poena. Ovaj način bodovanja u praksi može da dovede do neadekvatne kategorizacije osuđene osobe, kojoj se često dodeljuje kategorija višeg rizika (Eisenberg et al., 2009). Preporuka je da se ovaj ponder, zbog navedene nepreciznosti i težine koja nije zasnovana na empirijskim dokazima izmeni. U jednom istraživanju je primenom *Wisconsin* instrumenta utvrđeno da su recidivisti imali statistički značajno višu ocenu rizika i kriminogenih potreba od nerecidivista, međutim treba imati u vidu da ovaj instrument ima visoke stope lažno pozitivnih (44,1%) i lažno negativnih (37%) rezultata (Henderson et al., 2007).

ZAKLJUČAK

Na osnovu pregleda empirijskih studija može se zaključiti da, iako se procena rizika recidivizma osuđenih na zatvorsku kaznu tokom vremena razvijala uvažavajući naučna saznanja, i dalje postoje izazovi u praksi. Oni proizilaze iz neadekvatne obuke ocenjivača, primene instrumenata na populaciji na kojoj nisu validirani, neuvažavanju specifičnosti pola i rase i raznovrsnosti instrumenata koji se primenjuju. Procena predstavlja prvi korak, u odnosu na koji se usmeravaju sve dalje aktivnosti u zatvorskom tretmanu. Iz tog razloga, neophodno je nastaviti istraživanja u ovoj oblasti, kako bi nedostaci procene bili svedeni na minimum. U suprotnom, neadekvatna procena doprinosi neadekvatnoj klasifikaciji osuđenih. Takva situacija rezultira primenom tretmana koji, u konkretnom slučaju, nije prilagođen rizicima, kapacitetima i potrebama, što potencijalno može da dovede do povećanja recidivizma.

LITERATURA

- Austin, J. (2006). How much risk can we take-The misuse of risk assessment in corrections. *Federal Probation*, 70(2), 58-63.
- Austin, J., Coleman, D., Peyton, J., & Johnson, K. D. (2003). *Reliability and validity study of the LSI-R risk assessment instrument*. The Institute on Crime, Justice and Corrections at The George Washington University.
- Baird, C. (2009). *A question of evidence: A critique of risk assessment models used in the justice system*. National Council on Crime and Delinquency.
- Bonta, J. (2000). Offender assessment: General issues and considerations. *Forum on Corrections Research*, 12(2), 14-18.

- Bonta, J. (2002). Offender risk assessment: Guidelines for selection and use. *Criminal Justice and Behavior, 29*(4), 355-379. <https://doi.org/10.1177%2F0093854802029004002>
- Casey, P. M., Elek, J. K., Warren, R. K., Cheesman, F., Kleiman, M., & Ostrom, B. (2014). *Offender risk & needs assessment instruments: A primer for courts*. National Center for State Courts. Center for Sentencing Initiatives.
- Davidson, L., Haas, S., Spence, D., & Arnold, T. (2015). *Evidence-based offender assessment: A comparative analysis of West Virginia and US risk scores*. State of West Virginia, Office of Research and Strategic Planning.
- Desmarais, S. L., Johnson, K. L., & Singh, J. P. (2016). Performance of recidivism risk assessment instruments in US correctional settings. *Psychological Services, 13*(3), 206-222. <https://doi.org/10.1037/ser0000075>
- Eisenberg, M., Bryl, J., & Fabelo, T. (2009). *Validation of the Wisconsin department of corrections risk assessment instrument*. Council of State Governments Justice Center.
- Flores, A., Lowenkamp, C., Smith, P., & Latessa, E. (2006). Validating the Level of Service Inventory – Revised on a sample of federal probationers. *Federal Probation, 70*(2), 44-55.
- Hanson, R. K., Babchishin, K. M., Helmus, L. M., Thornton, D., & Phenix, A. (2016). Communicating the results of criterion referenced prediction measures: Risk categories for the Static-99R and Static-2002R sexual offender risk assessment tools. *Psychological Assessment, 29*(5), 582-597. <http://dx.doi.org/10.1037/pas0000371>
- Hanson, R. K., Bourgon, G., McGrath, R. J., Kroner, D., D’Amora, D. A., Thomas, S. S., & Tavaréz, L. P. (2017). *A five-level risk and needs system: Maximizing assessment results in corrections through the development of a common language*. The National Reentry Resource Center.
- Henderson, H., Daniel, E., Rembert, D., & Adams, A. T. (2007). The predictive utility of the Wisconsin Risk Needs Assessment instrument in a sample of successfully released Texas probationers. *International Journal of Crime, Criminal Justice and Law, 2*(1), 95-103.
- James, N. (2018). Risk and needs assessment in the federal prison system. *Congressional Research Service*. <https://fas.org/sgp/crs/misc/R44087.pdf>
- Johnson, K., & Hardyman, P. (2004). How do you know if the risk assessment instrument works?. *Topics in Community Corrections, 20*-26.
- Latessa, E. J., & Lovins, B. (2010). The role of offender risk assessment: A policy maker guide. *Victims and Offenders, 5*(3), 203-219. <https://doi.org/10.1080/15564886.2010.485900>
- Lloyd, C. D., Hanson, R. K., Richards, D. K., & Serin, R. C. (2020). Reassessment improves prediction of criminal recidivism: A prospective study of 3,421 individuals in New Zealand. *Psychological Assessment, 32*(6), 568-581. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/pas0000813>
- Maurutto, P., & Hannah-Moffat, K. (2007). Understanding risk in the context of the Youth Criminal Justice Act. *Canadian Journal of Criminology and Criminal Justice, 49*(4), 465-491. <http://dx.doi.org/10.3138/cjccj.49.4.465>
- Morgan, R. D., Kroner, D. G., Mills, J. F., Serna, C., & McDonald, B. (2013). Dynamic risk assessment: A validation study. *Journal of Criminal Justice, 41*(2), 115-124. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2012.11.004>

- Olver, M. E., & Wong, S. C. (2011). A comparison of static and dynamic assessment of sexual offender risk and need in a treatment context. *Criminal Justice and Behavior*, 38(2), 113-126. <http://dx.doi.org/10.1177/0093854810389534>
- Picard-Fritsche S., Rempel, S., Tallon, J., Adler, J., & Reyes, N. (2017). *Demystifying risk assessment: Key principles and controversies*. Center for Court Innovation.
- Public Safety Performance Project. (2011). *Risk/needs assessment 101: Science reveals new tools to manage offenders*. Pew Center of the States. https://www.pewtrusts.org/~media/legacy/uploadedfiles/pcs_assets/2011/pewriskassessmentbriefpdf.pdf
- Rufino, K. A., Boccaccini, M. T., & Guy, L. S. (2011). Scoring subjectivity and item performance on measures used to assess violence risk: The PCL-R and HCR-20 as exemplars. *Assessment*, 18(4), 453-463. <https://doi.org/10.1177%2F1073191110378482>
- Sandbukt, I. J., Skardhamar, T., Kristoffersen, R., & Friestad, C. (2020). Testing the Static-99R as a global screen for risk of sex crime recidivism in a norwegian routine sample. *Sexual Abuse*, 33(6), 725-742. <https://dx.doi.org/10.1177/1079063220951194>
- Svalin, K., & Levander, S. (2020). The predictive validity of intimate partner violence risk assessments conducted by practitioners in different settings – a review of the literature. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 35(2), 115-130. <https://doi.org/10.1007/s11896-019-09343-4>
- Vrieze, S. I., & Grove, W. M. (2010). Multidimensional assessment of criminal recidivism: problems, pitfalls, and proposed solutions. *Psychological Assessment*, 22(2), 382-395. <https://dx.doi.org/10.1037%2Fa0019228>
- Werth, R. (2019). Risk and punishment: The recent history and uncertain future of actuarial, algorithmic, and “evidence-based” penal techniques. *Sociology Compass*, 13(2), 1-19. <https://doi.org/10.1111/soc4.12659>

CHALLENGES IN RECIDIVISM RISK ASSESSMENT IN PRISON SENTENCED CONVICTS

Vera Petrović, Goran Jovanić

University of Belgrade – Faculty of Special Education and Rehabilitation, Serbia

Introduction: *Recidivism risk assessment is the most significant segment of prison system operations as each intervention is based on its findings. Recidivism risk assessment enables the adequate classification of convicts and the application of interventions that raise the level of public safety, reduce the number of the prison population as well as the costs invested in the process of execution of the sentence.*

Aim: *The aim of this paper is to analyse available research on recidivism risk assessment instruments which are used on prison population and which are associated with reliability, objectivity, productive value and subjectivity of the instrument.*

Method: *For the purpose of gaining an insight into relevant scientific sources, the following electronic bibliographical data bases were searched: KOBSON, Google Scholar, ResearchGate.*

Results: *The analysis of the available papers found that more than one hundred assessment instruments were in use, of which over sixty were developed and applied in the*

United States. There are inconsistencies in terms of reliability, objectivity, predictive value and subjectivity of the assessment instruments. The obtained results are a consequence of a vast number of instruments which vary according to their comprehensiveness, assessed factors, individual needs score and the sentence serving phases they are implemented in. Additionally, the inconsistencies in the results are the consequences of inadequate training of the users and inadequate application of the instruments on the prison population they are not valid for.

Conclusion: *Despite the fact that recidivism risk assessment in convicts has been developed over time with the respect of scientific findings, there are still certain issues in practice. This makes continuous research in this field necessary so that the shortcomings of the assessment could be reduced to minimum. Otherwise, inadequate assessment would contribute to inadequate classification of convicts. Such situations would lead to application of treatments which are not well adjusted to the risks, capacities and needs which, in turn, would potentially result in increased recidivism rates.*

Keywords: *assessment instruments, recidivism risk, recidivism, prison*